

**ΔΙΑΛΕΞΗ ΤΟΥ ΠΡΥΤΑΝΗ ΤΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΚΥΠΡΟΥ ΚΑΘΗΓΗΤΗ
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗ ΚΑΙ ΤΕΛΕΤΗ ΑΠΟΝΟΜΗΣ ΠΙΣΤΟΠΟΗΤΙΚΩΝ
ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ ΤΩΝ ΔΙΑΛΕΞΕΩΝ ΤΟΥ ΔΩΔΕΚΑΤΟΥ ΧΡΟΝΟΥ ΤΟΥ ΕΛΕΥΘΕΡΟΥ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΣΤΗΝ ΟΜΟΓΕΝΕΙΑ ΤΟΥ ΛΟΝΔΙΝΟΥ ΠΟΥ ΟΡΓΑΝΩΝΟΝΤΑΙ ΑΠΟ ΤΗΝ
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΤΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΥΠΡΟΥ
ΑΠΟ 16 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 2014 – 29 ΜΑΪΟΥ 2015**

Ο Πρύτανης του Πανεπιστημίου Κύπρου, καθηγητής Κώσταντίνος Χριστοφίδης, έδωσε την τελευταία διάλεξη και απένειμε τα Πιστοποιητικά Παρακολούθησης στην τελετή λήξης του δωδέκατου χρόνου διαλέξεων του Ελεύθερου Πανεπιστημίου για την Ομογένεια του Λονδίνου την περασμένη Παρασκευή 29 Μαΐου στο οίκημα της Αδελφότητας.

Ο Αντιπρόεδρος της Αδελφότητας Νίνος Κουμέττου, μιλώντας στην τελετή λήξης των διαλέξεων, εκ μέρους του Προέδρου Αντώνη Γερολέμου, αφού καλωσόρισε τον πρύτανη, καθηγητή Κωνσταντίνο Χριστοφίδη, τον Πρόεδρο της ΠΟΜΑΚ Ανδρέα Παπαευριπίδη, το Μορφωτικό Σύμβουλο Αχιλλέα Χατζηκυριάκου, την Προιστάμενη της ΚΕΑ Μαρία Παπαλουκά, τους εκπροσώπους των κομμάτων, σωματείων και οργανώσεων της παροικίας μας και τους “φοιτητές” του Ελεύθερου Πανεπιστημίου για την Ομογένεια του Λονδίνου, τόνισε ότι το γεγονός ότι 38 άτομα παίρνουν Πιστοποιητικό Παρακολούθησης των διαλέξεων ενθαρρύνει την Αδελφότητα να οργανώσει και τον δεκατο τρίτο κύκλο διαλέξεων του Ελεύθερου Πανεπιστημίου. Αναφέρθηκε και στη σημαντική προσφορά του Πανεπιστημίου Κύπρου στην ιδιαίτερη μας πατρίδα και στον απόδημο Ελληνισμό και εξέφρασε τα συγχαρητήρια της Αδελφότητας, στους συμπατριώτες μας που παρακολουθούν τις διαλέξεις, συμμετέχουν στη συζήτηση και παίρνουν ακόμα ένα Πιστοποιητικό Παρακολούθησης των διαλέξεων. Τέλος ευχαρίστησε τον πρύτανη γιατί με την παρουσία του ενισχύει τις προσπάθειες της Αδελφότητας για την πρόοδο και πνευματική άνοδο της παροικίας και ενθαρρύνει τους συμπατριώτες μας να αγκαλιάσουν ακόμα πιο θερμά το θεσμό του Ελεύθερου Πανεπιστημίου για την Ομογένεια του Λονδίνου.

Στο σύντομο χαιρετισμό του ο Πολιτιστικός Συμβουλος της Κυπριακής Υπάτης Αρμοστείας Αχιλλέας Χατζηκυριάκου μεταξύ άλλων είπε και τα πιο κάτω.

Πιστεύουμε ότι η πρωτοβουλία που αναλήφθηκε, από κοινού από την Ελληνική Κυπριακή Αδελφότητα και το Πανεπιστήμιο Κύπρου για τη λειτουργία του Ελεύθερου Πανεπιστημίου για την Ομογένεια του Λονδίνου, πριν από 12 χρόνια, αποδεικνύεται εξαιρετικά χρήσιμη και επωφελής, ιδιαίτερα για την Κυπριακή παροικία του Λονδίνου. Τα θέματα που πραγματεύτηκαν οι καθηγητές του Πανεπιστημίου, στη διάρκεια των τελευταίων 12 χρόνων είναι θέματα μεγάλου ενδιαφέροντος που απασχολούν όχι μόνο την ακαδημαϊκή κοινότητα αλλά και πολλούς συμπατριώτες μας. Πιστεύουμε επίσης ότι και το Πανεπιστήμιο Κύπρου με αυτή τη συνεργασία ανοίγει νέες προοπτικές και ορίζοντες, για προσέλκυση φοιτητών και γιατί όχι και ακαδημαϊκών από μια χώρα με άριστη ακαδημαϊκή παράδοση και υψηλά επίπεδα εκπαίδευσης, όπως είναι το Ηνωμένο Βασίλειο.

Ο Πρόεδρος της ΠΟΜΑΚ Ανδρέας Παπαευριπίδης αφού συγχάρηκε την Αδελφότητα για το πλούσιο πολιτιστικό και εθνικό της έργο, τόνισε ότι όλες οι οργανώσεις της ομογένειας πρέπει να εργαστούν για την ανανέωση των συμβουλίων τους και να αναλάβουν εκστρατεία συστράτευσης των νέων γιατί σ’ αυτούς στηρίζουμε τις ελπίδες μας για ένα καλύτερο μέλλον τόσο στην Κύπρο όσο και στην ομογένεια για τον τερματισμό της τουρκικής κατοχής και την ευόδωση των πολύχρονων αγώνων του Κυπριακού λαού..

Ο Γραμματέας της Αδελφότητας Ανδρέας Καραολής μετέφερε τις ευχές και τις ευλογίες του Αρχιεπισκόπου Γρηγορίου και συγχάρηκε τους συμπατριώτες μας που αφιερώνουν αρκετό χρόνο για να συμμετέχουν στις διαλέξεις και έκανε εύφημη μνεία του Ανδρέα Κυριάκου ο οποίος παρακολούθησε και συμμετείχε ενεργά και στις 96 διαλέξεις.

Παρουσιάζοντας τον Πρύτανη είπε ότι ο κύριος Κωνσταντίνος Χριστοφίδης, καθηγητής της Φυσικής του Πανεπιστημίου Κύπρου, σπούδασε στο Πανεπιστήμιο της Grenoble, και στη συνέχεια έκανε τις μεταπτυχιακές του σπουδές στο Εθνικό Πολυτεχνείο της Grenoble. Ενετάχθη στην ακαδημαϊκή κοινότητα του Πανεπιστημίου Κύπρου από το 1992, διετέλεσε Αντιπρόεδρος και Πρόεδρος του Τμήματος Φυσικής, καθώς και Αντιπρύτανης Ακαδημαϊκών Υποθέσεων. Εξελέγη δε πρύτανης του Πανεπιστημίου Κύπρου, το Νοέμβριο του 2010 με μεγάλη πλειοψηφία. Το όνομά του είναι πλήρως συνυφασμένο με την αναπτυξιακή πορεία της έρευνας του Ιδρύματος, με έντονη ερευνητική δράση τόσο σε τοπικό όσο και ευρωπαϊκό επίπεδο. Τα ερευνητικά του ενδιαφέροντα εστιάζονται στην εφαρμοσμένη οπτική, αλληλεπίδραση ύλης-φωτός, κβαντική οπτική, οπτο-ηλεκτρονικές μελέτες ημιαγωγών, πράσινη ενέργεια, περιβαλλοντικοί αισθητήρες και οπτικές εφαρμογές στην αρχαιομετρία και την τέχνη. Το πλούσιο συγγραφικό του έργο καταγράφεται σε επιστημονικά βιβλία, περιοδικά και άρθρα που έχουν δημοσιευτεί από αξιόλογους εκδοτικούς οίκους. Κατάγεται από τη Λάπηθο και είναι έγγαμος με δύο παιδιά τον Άνθο (24 ετών) και τον Ιωάννη (18 ετών). Σύζυγος του είναι η Λουκία Μακρή από την Κυθρέα.

Ο Πρύτανης Κώστας Χριστοφίδης, αφού συγχάρηκε την Αδελφότητα για τις εθνικές και πολιτιστικές της δραστηριότητες, όπως και τους συμπατριώτες μας, οι οποίοι παρακολουθούν με αμείωτο ενδιαφέρον τις διαλέξεις του Ελεύθερου Πανεπιστημίου εξέφρασε τη χαρά του γιατί ο θεσμός αγκαλιάζεται ολοένα από περισσότερους Κυπρίους και έτσι συνεχίζεται ο διάλογος μεταξύ του Πανεπιστημίου και της ομογένειας, ο οποίος συμβάλλει σημαντικά στην πιο στενή επικοινωνία της Κύπρου με τους αποδήμους και απένειμε τα πιστοποιητικά παρακολούθησης στους συμπατριώτες που παρακολούθησαν το 80% των διαλέξεων

Στη διάλεξη του «*Τι Πατρίδα είναι και αυτή*» μίλησε για έναν περίπατο μοναδικό, ένα κομμάτι της ζωής του από το 1973, όταν πέντε 15χρονοι φίλοι από τις βόρειες ακτές της πατρίδας μας αποφασίσαν να περπατήσουν την κορυφογραμμή του Πενταδάκτυλου από τη Δύση προς την Ανατολή, αρχίζοντας από το ακρωτήριο του Κορμακίτη παρά τα Λιβερά, και φτάνοντας σε 11 μέρες στον Απόστολο Ανδρέα. Οι λεπτομερείς περιγραφές, και η γλαφυρότητα του λόγου του Πρύτανη κράτησαν αμείωτο το ενδιαφέρον των συμπατριωτών μας, στο οδοιπορικό των 11 ημερών, ιδιαίτερα αυτών που είχαν την καλή τύχη να γνωρίσουν από κοντά τις ομορφιές και τα θέλγητρα του Πενταδάκτυλου και τη χερσόνησο των Αγίων και μαρτύρων την Καρπασία.

Το οδοιπορικό άρχισε από τα υψώματα των Λιβερών, εκεί στο μπαλκόνι της Κύπρου, απ' όπου φαινόταν στο βάθος το πέλαγος της Κιλικίας, δεξιά η Αγία Ειρήνη και ο κόλπος της Μόρφου. Σας μεταφέρουμε μεγάλα αποσπάσματα από την πολύ ενδιαφέρουσα διάλεξη του.

Προχωρήσαμε προς Κορμακίτη, αριστερά τα Πάναγρα, αργότερα στο δάσος του Διορίου την Όρκα, τα Λιβερά, Το επόμενο πρωί πορεία προς τη Μύρτου και το μοναστήρι του Αγίου Παντελεήμονα, με το υπέροχο καμπαναριό. Επόμενος σταθμός το βράδυ στην Αγία Αικατερίνη το μοναστήρι του Σινά στον Πενταδάκτυλο, πάνω από την Βασιλεία. Με το Λάρνακα της Λαπήθου στο βάθος, και πιο μακριά μοναστήρι της Παναγίας των Καθάρων.

Την τέταρτη μέρα ανεβήκαμε στην κορυφογραμμή κοιτάζοντας το ψαρολίμανο του Βαβυλά. Και μετά από δυο ώρες πρόβαλε ο Νότος και η ατέλειωτη πεδιάδα της Μεσαορίας, και στην άλλη πλευρά του Πενταδάκτυλου φάνηκαν το Αγριδάκι, ο Σύσκληπος, ο Άγιος Ερμόλαος. Περπατήσαμε

το Κυπαρισσόβουνο, την υψηλότερη κορυφή του Πενταδάκτυλου, 1024 μέτρα! Στην άλλη στροφή του δρόμου φάνηκε η θάλασσα του βορρά, στα πόδια της η Λάπηθος, η μαγική πολιτεία να ευωδιάζει θάλασσα και λεμονανθούς. Στο βάθος η Αιρκότισσα το μικρό κυπαρισσό-δάσος δίπλα από τον νεκροταφείο του Σωτήρος!

Τα σχολεία, οι εκκλησίες, οι μιναρέδες, το γυμνάσιο! Η οδός φιλελλήνων να κόβει την Λάπηθο στα δύο! Κάτω στο βάθος, ο Καραβάς με την Ευαγγελίστρια, στον ορίζοντα να προβάλλει το μοναστήρι της Αχεροποιήτου, ανάμεσα στα ερείπια της αρχαίας Λάμπουσας. Μετά φάνηκαν τα χωριά οι Μότηδες, ο Παλιόσοφος, η Ελιά, τα Φτέρυχα, ενώ πλησιάζαμε σιγά-σιγά την περιοχή του Άγιου Ιλαρίωνα.

Στη Νότια πλευρά του Πενταδάκτυλου, τα τ/κ χωριά το Κρινί, το Πιλέρι, η Αγύρτα, η Φόττα. Στα Ανατολικά, το κάστρο του Άγιου Ιλαρίωνα, κτισμένο στα 725 περίπου μέτρα. Κατασκευάστηκε από τους Βυζαντινούς τον 11ο αιώνα μ.Χ. στην ομώνυμη κορυφή του Πενταδάκτυλου. Ονομάστηκε έτσι επειδή στο σημείο αυτό είχε ασκητέψει ο Άγιος Ιλαρίωνας ο νέος.

Την επομένη, κατεβαίνοντας από τον Πενταδάκτυλο, για να αποφύγουμε τον Άγιο Ιλαρίωνα, περάσαμε από το Κάρμι, προς το Τριμίθι, και στο βάθος ο Άγιος Γεώργιος, αποφύγαμε το Τέμπλος και συνεχίσαμε μέχρι την πάνω Κερύνεια, και αρχίσαμε να ανηφορίζουμε, προς το Μπέλαπαϊς. Ίσως το πιο όμορφο μέρος της Κύπρου, με το ξακουστό γοτθικό Αβαείο του 1200 που κτίστηκε από το τάγμα του Αυγουστίνου. Εφτασαν αργά το απόγευμα, από εκεί η πολίχνη της Κερύνειας, η όμορφη νύφη του Βορρά, το κάστρο, γύρω από το λιμάνι πολλές βάρκες μικρές και μεγάλες. Είναι ακόμη πιο όμορφη η Κερύνεια μας το βράδυ, καθώς ανάβει τα φώτα της που πέφτουν στη θάλασσα, μιλά στον καθένα μας, μιλά κατευθείαν στην ψυχή μας. Ανατολικά της Κερύνειας, Καράκουμι και Καζάφани το τέλος της 5ης μέρας

Πήραμε το δρόμο προς το Αρμενομονάστερο και έτσι ανηφορήσαμε το μικρό δρόμο από το Μπέλαπαϊς προς Δίκωμο, στρίψαμε ανατολικά. Σε δύο ώρες το κάστρο του Βουφαβέντου, σε υψόμετρο 954 μέτρα τα ξακουστά «Σπίτια της Ρήγαινας». Ακριβώς από κάτω, το Σιγχαρί και το Βουνό, το μοναστήρι του Κουτσουβέντη, ο Άγιος Χρυσόστομος. Βόρεια ο δρόμος Άγιος Επίκτητος-Κλεπίνης-Κυθρέας, πιο ανατολικά η Τράπεζα.

Περπατήσαμε μέχρι το Αρμενομονάστερο, το μοναδικό αρμένικο μοναστήρι στην Κύπρο, στο δάσος της Ανατολικής Πλατανιώτισσας, περίπου 2 χιλιόμετρα δυτικά της Χαλεύκας. Ιδρύθηκε γύρω στο έτος 1000 από Κόπτες και το 1425 περιήλθε στα χέρια των Αρμενίων. Ασύλληπτη η θέα από το Αρμενομονάστερο.

Αργά το απόγευμα ένας ήλιος που πάει να δύσει στον ορίζοντα της Όρκας, η ευωδία της θάλασσας και ο ψίθυρος του αέρα που σβήνει στην καταπράσινη Χαλεύκα. **Γλοκεία χώρα Κύπρος!**

Αυτή την εικόνα την κλείνω στη μνήμη για πάντα, για να τη σώσω - δεν θέλω να αντικαταστήσω τη μαγεία της στιγμής εκείνης με την τραγική σημερινή εικόνα του ρημαγμένου μοναστηριού.

Τέλος της **6^{ης} μέρας.**

Την επομένη το πρωί πάλι στην πεζοπορία. Και ξανά η Νότια πλευρά, στο βάθος η Λευκωσία, η πρωτεύουσα της Κύπρου, η κωμόπολη της Κυθρέας, το Νέο Χωρίο, η Βώνη και λίγο πιο κάτω ο νέος αυτοκινητόδρομος Λευκωσίας-Αμμοχώστου. Συνεχίζουμε προς το δάσος, και πάλι προβάλλει η θάλασσα, η Χάρτσια στα αριστερά, ο Άγιος Αμβρόσιος στο βάθος και η Καλογραία στα δεξιά.

Σε μια πανέμορφη κλειστή κοιλάδα, στη βόρεια οροσειρά του Πενταδάκτυλου, ανάμεσα στην Καλογραία και τον Άγιο Αμβρόσιο, βρίσκεται ένα από τα πιο όμορφα μνημεία του νησιού μας, το Μοναστήρι του Αντιφωνητή, που κτίστηκε το 12ο αιώνα και είναι αφιερωμένο στον Αρχάγγελο Μιχαήλ και στον Ευαγγελισμό της Θεοτόκου. Μετά την Καλογραία, στους πρόποδες του

Πενταδάκτυλου, η Άκανθού ένα από τα μεγάλα χωριά της Αμμοχώστου, τόπος αντιπροσωπευτικός της κυπριακής ομορφιάς και με την ξακουστή Εκκλησία του Χρυσοσώτηρα.

7^η μέρα διαδρομής: Περπατάμε προς το Κάστρο της Καντάρας που κτίστηκε στα τέλη του 11ου αιώνα. Διασχίσαμε το Δάσος, αργότερα φάνηκε στην Νότια πλευρά η κομόπολη του Λευκονοίκου, η Γύψου, η Λάπαθος, το Τρίκωμο. Το απόγευμα, ανεβήκαμε στο κάστρο της Καντάρας, και κοιτάξαμε όλοι μαζί από την ανατολική του πλευρά προς τον ορίζοντα. Καθίσαμε μέχρι που βράδιασε και από την Νότια πλευρά άρχισαν σιγά-σιγά να ανάβουν τα φώτα της Αμμοχώστου. Και τότε το κάστρο της Καντάρας αγκαλιάζει την πόλη, την προσέχει και την φυλάει από ψηλά,

8^η μέρα: Ο ήλιος άρχισε να ανατέλλει από τα βάθη της Καρπασίας, πάνω από τα νερά της Κύπρου και της Συρίας, όπως έγραφε ο Καβάφης. *«Αγαπημένα των πατρίδων μας νερά, είμεθα Έλληνες και εμείς τι άλλο είμεθα αλλά με αγάπες και με συγκινήσεις της Ασίας».* Και μερικά χιλιόμετρα στο βορρά, πρώτα το Φλαμούδι της Αμμοχώστου, μετά η θάλασσα του Δαυλού, με τις πανέμορφες ακτές της, Ξεκινήσαμε για την Επτακώμη. Κατεβαίναμε τις τελευταίες κορυφές του Πενταδάκτυλου, στα δεξιά η Κώμη Κεπίρ.

Ο Πενταδάκτυλος, αγαπητοί μου, δεν είναι απλά μια οροσειρά, δεν είναι μόνο ένας οικολογικός βιότοπος, για μας τους κατοίκους της Κύπρου είναι ένας βιότοπος του πολιτισμού μας και κυρίως μια κιβωτός της παράδοσης και της ιστορίας μας.

Στόχος μας ήταν να φθάσουμε το βράδυ στην Γιαλούσα. Εκεί, στους τελευταίους λόφους του Πενταδάκτυλου ένας βοσκός μας είπε να προσέχουμε να μην πέσουμε στη Γαλάτεια είναι τ/κ θύλακας μας είπε, προσέχετε και τον Πλατανισσό.

Τι πατρίδα είναι και αυτή; Με τόση διαίρεση, με τόσο πόνο, με τους ανθρώπους να φοβούνται να κινηθούν ελεύθερα, με θύλακες, με οδοφράγματα, με χωριά κλειστά!

Μπήκαμε στην Επτακώμη. Αρχίσαμε την πορεία μας προς το Λεονάρισσο, λίγο αργότερα είδαμε την ταμπέλλα: Βασιλί, Λυθράγκωμη, σε μια πιο μικρή πινακίδα: «Παναγία Κανακαριά».. Ήταν εκεί τα μωσαϊκά της Κανακαριάς, το λοξό βλέμμα του Αρχάγγελου Μιχαήλ γλυκό αλλά διαπεραστικό. Κανείς δεν μπορούσε να προβλέψει την περιπέτεια που θα περνούσαν τις επόμενες δεκαετίες, ξεριζωμένα και κλεμμένα από την εκκλησιούλα, βρέθηκαν στη Γενεύη, την Ιντιάνα των ΗΠΑ και τελικά, πίσω στην πατρίδα λαβωμένα, ο Αρχάγγελος με τη φτερούγα κομμένη. Συνεχίσαμε την πορεία μας προς τον Άγιο Ανδρόνικο. Στο βάθος η «Αχαιών Ακτή», η θάλασσα των Ελλήνων. Φθάσαμε αργά στη Γιαλούσα, στο κέντρο του χωριού,..!

9^η Μέρα: Το πρωί ξεκινάμε και πάλι, για το Ριζοκάρπασο, Περάσαμε τη μεγάλη στροφή, και το Γυμνάσιο της Γιαλούσας, φθάσαμε στην εκκλησία του Αγίου Θέρισσου, ανάψαμε ένα κερί. Επόμενος προορισμός η εκκλησία του Αγίου Φίλωνα, 2 χιλιόμετρα βορείως του Ριζοκαρπάσου. Φθάσαμε νωρίς το απόγευμα. Ο σωζόμενος ναός, είναι του 14ου αιώνα κτισμένος στα θεμέλια παλαιότερου ναού, κατά πάσα πιθανότητα του 5ου ή 6ου αιώνα. Ο Άγιος Φίλωνας, ο Άγιος Συνέσιος, ο Άγιος Θύρσος, ο Άγιος Σωζόμενος και η Αγία Φωτεινή, **οι πέντε Άγιοι** της Καρπασίας. Η **10^η μέρα** μας βρίσκει πεζοπόρους προς το Ριζοκάρπασο. Φθάσαμε στην πλατεία του χωριού, δίπλα από τον Άγιο Συνέσιο, Μας έμεναν 12 χιλιόμετρα ως το τέλος της διαδρομής.

Συνεχίσαμε με πολλούς σταθμούς, πρώτα στις Χελώνες, μετά στην παραλία Πασσίαμμος, ίσως την πιο όμορφη και μεγαλύτερη αμμο-ακτή της Κύπρου, τέλος η Γαλανόπετρα. Μετά από **10 μέρες** πεζοπορίας, φθάσαμε το βράδυ στη Μονή του Αποστόλου Ανδρέα, στο σχεδόν πιο ανατολικό κομμάτι της πατρίδας μας, Την επόμενη μάθαμε ότι 2 χιλιόμετρα ανατολικότερα, στο ακρότατο

σημείο της χερσονήσου, μια Γαλλική αποστολή του CNRS, υπό τον Alain Le Brun, έσκαβε στο Κάστρο.

Έτσι το πρωί, την **11^η μέρα**, 16 Ιουλίου ξεκινήσαμε προς το Κάστρο. Πρόκειται για μια μοναδική ανασκαφή νεολιθικού οικισμού της 7^{ης} χιλιετηρίδας π.Χ. Μείναμε μαζί τους δυο ολόκληρες μέρες. Θα ήθελα να σας αναφέρω ότι αυτές οι 2 μέρες ήταν καθοριστικές για τη ζωή μου. Από αυτούς τους ανθρώπους πήρα τα πρώτα ερεθίσματα για να σπουδάσω στη Γαλλία. Τελικά η ζωή μας παρουσιάζει απρόβλεπτες ευκαιρίες: στο χέρι μας, στο χέρι σας είναι να τις αρπάξετε.

Πικρή ειρωνεία: Στις 17 Οκτωβρίου 2005, το Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας του Πανεπιστημίου Κύπρου, κατήγγειλε γραπτώς, σε πολλές ακαδημίες και πολλά ινστιτούτα αρχαιολογίας παγκοσμίως, την καταστροφή του Νεολιθικού οικισμού του Κάστρου του Αποστόλου Ανδρέα, για τη δημιουργία χώρου ανάρτησης των κατοχικών σημαίων. Κατεδαφίστηκαν με μπουλντόζες 9 χιλιάδες χρόνια ιστορίας για 2 σημαίες!

Η «Πολιτιστική Κληρονομιά της κατεχόμενης Κύπρου». Ένα τεράστιας σημασίας κεφάλαιο για όλους εμάς τους Κύπριους, καθώς ο πολιτισμός μας αποτελεί την κιβωτό του ιστορικού μας πεπρωμένου. Σε εκείνους τους τόπους της κατεχόμενης γης μας, μιλούν οι πέτρες, τα βουνά και τα δάση, και όσο και αν σκάβουν τις πέτρες και τα μνημεία θα ανακαλύπτουν προς πείσμα τους την αναλλοίωτη πολιτισμική ταυτότητα της πατρίδας και του λαού μας. Γιατί σε αυτά τα χώματα, και οι πέτρες μιλούν.

Η καταστροφή των πολιτιστικών αγαθών σημαίνει την κατάργηση της πνευματικής κληρονομιάς δεκάδων γενεών και δημιουργεί ένα ανεπανόρθωτο πλήγμα στην ιστορία και στον πολιτισμό ενός λαού. Η καταστροφή ενός πολιτισμού είναι όμως και μια πανανθρώπινη τραγωδία. Ο πολιτισμός κάθε λαού ανήκει στο μωσαϊκό της παγκόσμιας ιστορίας και της παγκόσμιας πολιτιστικής κληρονομιάς. Η Κύπρος υπήρξε σταυροδρόμι πολλαπλών επιρροών που την καθιστούν ένα μοναδικό δείγμα της ευρωπαϊκής πολιτιστικής ιστορίας. Στο νησί μας αναπτύχθηκε ένα πλούσιο πολιτιστικό γίγνεσθαι που μετουσιώθηκε σε ένα σπάνιο κράμα στο οποίο διασταυρώθηκαν σημαντικοί αρχαίοι και νεότεροι πολιτισμοί, όπως ο Αιγυπτιακός, ο Μινωικός, ο Ασσυριακός, ο Περσικός, ο Ελληνικός, ο Φοινικικός, ο Εβραϊκός, ο Ρωμαϊκός και ο Βυζαντινός.

Αποτέλεσμα της Τουρκικής εισβολής και δράσης, καθώς και της κατά συρροή εγκληματικής συμπεριφοράς των κατοχικών δυνάμεων της Τουρκίας, που στρέφεται εναντίον του ίδιου του ανθρώπινου πολιτισμού: η βίαιη απομάκρυνση του κυπριακού λαού από τον τόπο του και η άρνηση του νόμιμου δικαιώματός του να ανασυνθέσει τις ιστορικές του ρίζες και την πολιτιστική του παράδοση, η καταστροφή σημαντικού μέρους της πολιτισμικής κληρονομιάς της Κύπρου, ο αφανισμός σημαντικού αριθμού πειστηρίων της μακραίωνης ιστορίας μας..

Η πολιτιστική καταστροφή που τελείται στην κατεχόμενη Κύπρο από την Τουρκία, ως συνέπεια της τουρκικής εισβολής, είναι ένα διαρκές έγκλημα κατά του ευρωπαϊκού και του παγκόσμιου πολιτισμού.

Το έγκλημα που συντελείται στον τόπο μας είναι διαρκές εξαιτίας της συνεχιζόμενης τουρκικής κατοχής. Οι μαρτυρίες του καλά οργανωμένου σχεδίου πολιτιστικού αφανισμού στο κατεχόμενο τμήμα του νησιού μας είναι αμέτρητες. Η λεηλασία και η καταστροφή μουσείων, πολιτιστικών και θρησκευτικών μνημείων είναι η πιο βάνανυση όψη του ειδεχθούς αυτού εγκλήματος. Τα δεδομένα πληγώνουν. Η λεηλασία όλων των μουσείων της κατεχόμενης ζώνης από τα οποία κλάπηκαν πολύτιμοι αρχαιολογικοί θησαυροί, όπως του Μουσείου της Αμμοχώστου, του Μουσείου Λαϊκής Τέχνης, καθώς και του Μουσείου του αρχαίου ναυαγίου στην Κερύνεια, η λεηλασία περίπου 150 ιδιωτικών συλλογών, η καταστροφή και η αφαίρεση τοιχογραφιών και ψηφιδωτών, η κλοπή εικόνων

και άλλων θρησκευτικών συμβόλων, η καταστροφή 575 περίπου εκκλησιών και θρησκευτικών μνημείων και κοιμητηρίων που ανήκουν στην ορθόδοξη, την καθολική, την προτεσταντική, και την αρμενική κοινότητα είναι θλιβερά δείγματα του μεγέθους της καταστροφής..

Η αλλοίωση της πολιτιστικής ταυτότητας μέσω της καταπίεσης και της προπαγάνδας, η περιθωριοποίηση της ελληνικής γλώσσας, η παράνομη αλλαγή των τοπωνυμίων, οι παράνομες ανασκαφές και το παράνομο εμπόριο αρχαιοτήτων και εκκλησιαστικών κειμηλίων, η αλλαγή της χρήσης πολιτιστικών και θρησκευτικών μνημείων σε οχυρά, στρατόπεδα, εμπορικά καταστήματα, ξενοδοχεία, ακόμη και σε στάβλους στοχεύουν στον σταδιακό αφανισμό των συλλογικών στοιχείων που χαρακτηρίζουν τον ευρωπαϊκό πολιτισμό της Κύπρου. Όλες αυτές οι πράξεις συνιστούν τα στοιχεία μιας συνεχιζόμενης βάνανυσης πολιτιστικής γενοκτονίας εις βάρος του κυπριακού και του ευρωπαϊκού πολιτισμού.

Η ένταξη της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση αποτέλεσε μια επιβεβαίωση της ευρωπαϊκής πολιτιστικής ταυτότητας της Κύπρου και του ευρωπαϊκού προσανατολισμού της. Η βίαιη συνεχιζόμενη διχοτόμηση που επέβαλε η Τουρκία ισοδυναμεί με απομόνωση, η οποία στερεί από το βόρειο τμήμα του νησιού μας τη σύνδεσή του με τις ευρωπαϊκές πολιτιστικές αξίες και παραδόσεις. Υπό το πρίσμα αυτό, η πολιτιστική καταστροφή που τελείται δεν είναι μόνο διαρκής και ανεπανόρθωτη, αλλά υποθηκεύει και το πολιτιστικό μέλλον της κατεχόμενης Κύπρου.

Έχουμε καθήκον και υποχρέωση, όχι μόνο προς την ιστορία και προς τους δημιουργούς αυτής της κληρονομιάς, αλλά και προς τις επόμενες γενιές. Είναι δικαίωμά μας, αλλά και χρέος να διεκδικούμε δυναμικά τον επαναπατρισμό της κλαπέισας κληρονομιάς μας, την αναστήλωση των μνημείων μας, την επανένωση του νησιού μας.

Με αλλοιωμένη ή χειρότερα αφανισμένη την πολιτιστική μας ταυτότητα και κατ' επέκταση το πολιτιστικό μας υπόβαθρο, δεν μπορούμε να έχουμε υγιή οικονομική και κοινωνική ανάπτυξη ούτε σταθερή δημοκρατική ζωή. Και η πολιτιστική μας κληρονομιά είναι το στοιχείο που προσδίδει βάθος, αλλά συνάμα και τη μελλοντική υπόσταση της εθνικής μας ταυτότητας και ιστορίας. Ιδιαίτερα στη σύγχρονη τάξη πραγμάτων, με την παγκοσμιοποίηση να ισοπεδώνει τις πολιτιστικές ταυτότητες των λαών, να καθιερώνει πρότυπα και αξίες, η πολιτιστική ανάπτυξη είναι πράξη και διαδικασία διάσωσης και διαφύλαξης της φυσιογνωμίας του λαού μας.

Ιδιαίτερα σήμερα, καλούμαστε να διαφυλάξουμε την ιδιαίτερή μας ταυτότητα και ταυτόχρονα να την εμπλουτίσουμε με στοιχεία από τη σύγχρονη πραγματικότητα. Έτσι ώστε η Κύπρος με την πλούσια παράδοση και τον αξιόλογο πολιτισμό να αποτελεί ισότιμο εταίρο στην πολυπολιτισμική κοινωνία της Ε.Ε. Επιθυμώ να διαβεβαιώσω ότι το Πανεπιστήμιο Κύπρου θα συνεχίσει να διεκδικεί με επιμονή και υπομονή την προστασία της πολιτιστικής μας κληρονομιάς στην κατεχόμενη Κύπρο, τα ιστορικά και θρησκευτικά μας μνημεία, διότι αυτά μαρτυρούν το ιστορικό πεπρωμένο ενός λαού στο αβέβαιο παρόν του.

Είναι καθήκον μας να ενώσουμε τις φωνές μας για να καταγγείλουμε το διαρκές αυτό έγκλημα. Είναι ιστορική μας ευθύνη να συνεχίσουμε να αγωνιζόμαστε για το δικαίωμα μας να μην αποκοπούμε από τις πνευματικές μας ρίζες σε όλα τα μήκη και πλάτη της γης. Είναι δικαίωμα μας και χρέος μας να διεκδικήσουμε δυναμικά τον επαναπατρισμό της κλαπέισας κληρονομιάς μας, την αναστήλωση των μνημείων μας, την επανένωση του νησιού μας.

Ο αγώνας αυτός δεν είναι απλά ο δίκαιος αγώνας ενός λαού για την πατρίδα του και τον πολιτισμό του. Είναι ένας αγώνας για το παρελθόν, το παρόν και το μέλλον της ανθρωπότητας. Όμως δεν θα ήθελα να κλείσω την αποψινή μου παρέμβαση αφήνοντας έντονα το αίσθημα της αδικίας. Θα ήθελα

να μοιραστώ μαζί σας κάποιες σκέψεις για το σήμερα, αλλά και μηνύματα αισιοδοξίας για το αύριο της μικρής μας πατρίδας. Έρχονται δύσκολες μέρες. Θα πρέπει να πορευτούμε με μυαλό και σύνεση. Θα πρέπει να κτίσουμε στρατηγικά τη σκέψη μας. Να αντιληφθούμε, ότι δεν θα γυρίσουμε τόσο εύκολα πίσω στις 19 Ιουλίου του 1974.

Ο δρόμος θα είναι δύσκολος. Θα επιστρέψουμε όμως μια μέρα και όλα αυτά που ζούμε σήμερα θα αποτελούν μια πικρή παρένθεση στα βαριά βήματα της ιστορίας της Κύπρου. Αυτές τις δύσκολες ώρες, έχουμε όλοι την ιστορική υποχρέωση, να βάλουμε ψηλά τον πήχη στις συλλογικές φιλοδοξίες, τις προσδοκίες και τους στόχους μας, για το καλό του τόπου μας, για το καλό της πατρίδας μας. Για να δημιουργήσουμε εκείνη την Κύπρο που θα μας δώσει πίσω την κατεχόμενη γη μας.

Η δική μας υπέρβαση, είναι να γίνουμε εμείς καλύτεροι, για να κάνουμε και την πατρίδα μας καλύτερη, μέσα στις δυσκολίες της ημικατοχής που αντιμετωπίζουμε, τις ειδικές για τον τόπο μας, αλλά και τις παγκόσμιες προκλήσεις που αντιμετωπίζει ο πολίτης του κόσμου.

Σήμερα είμαστε κομμάτι της μεγάλης Ευρωπαϊκής Οικογένειας. Επομένως, πρέπει να ξεπεράσουμε την οπτική γωνία του μικρού και αδύναμου που κοιτάζει τον Κόσμο με δέος και εσωστρέφεια. Θα πρέπει να ξαναφτιάξουμε συμμαχίες, να μετρήσουμε και πάλι τους φίλους μας, να ξεπεράσουμε το σύνδρομο του κυνηγημένου.

Σήμερα έχουμε την ιστορική υποχρέωση να ξεπεράσουμε την επιπολαιότητα δεκαετιών και να μεταφράσουμε επιτέλους σωστά τις διεθνείς εξελίξεις. Πρέπει να διαβάσουμε και να αποκωδικοποιήσουμε ορθολογικά τη διεθνή πολιτική, να αντιληφθούμε το νέο γεωπολιτικό και γεω-ενεργειακό πλαίσιο που εξελίσσεται, να συνταχτούμε πλήρως, και χωρίς ταλαντεύσεις με τους δυτικούς συμμάχους μας και να χαράξουμε μια νέα εθνική στρατηγική που θα μας ανοίξει το δρόμο για λευτεριά και δικαίωση.

Ζούμε σε εποχές πονηρές, με μεγάλες ανατροπές να είναι προ των πυλών. Η Τουρκία δεν είναι ανίκητη, δεν είμαστε μόνοι. Τα συμφέροντα είναι μεγάλα, είναι ποικιλώνυμα και ποικιλόμορφα, εμείς απλά πρέπει να τα αντιληφθούμε σωστά και να τα αξιοποιήσουμε γρήγορα.

Τις δύσκολες ώρες ανατρέχουμε στην ιστορία και την παράδοση μας για να πάρουμε μια ανάσα.

Θα επιστρέψουμε στην κατεχόμενη γη μας. Πολύ πιο γρήγορα από ότι σήμερα φαίνεται. Και τότε θα αναζητήσουμε τις χαμένες ψηφίδες του πανάρχαιου πολιτισμού μας. Και τότε εμείς, μαζί με τις επόμενες γενιές, με αφοσίωση και αγάπη, θα ξαναφτιάξουμε το ρημαγμένο μωσαϊκό της ιστορίας μας.

Ερχόμαστε από πολύ μακριά και θα συνεχίσουμε το ταξίδι μας στα βάθη των αιώνων που έρχονται!

Πάνω στο πονεμένο παρελθόν μας και τη θυσία των προγόνων μας, θα χτίσουμε με αυτοπεποίθηση και αισιοδοξία το μέλλον μιας Κύπρου της ειρήνης, της Ευρώπης και του κόσμου. Μιας Κύπρου ελεύθερης και ενωμένης, χωρίς διαχωρισμούς και τείχη ανάμεσα στους ανθρώπους της.

Να θυμάστε ότι την επόμενη μέρα της λύσης, κυρίαρχος στην περιοχή θα είναι εκείνος που θα έχει τα καλύτερα σχολεία, τα καλύτερα πανεπιστήμια, τα καλύτερα νοσοκομεία, τα καλύτερα ερευνητικά κέντρα, τις καλύτερες υπηρεσίες και όλα αυτά, για να τα έχει κανείς πρέπει πρώτα να έχει άριστους επιστήμονες. Παρά τις δυσκολίες που αντιμετωπίζουμε σήμερα, να είστε σίγουροι ότι βρίσκεται μπροστά μας ένα καλύτερο αύριο. Καταρχήν, έχουμε το γεωγραφικό προνόμιο να ζούμε σε ένα από τα πιο όμορφα μέρη του πλανήτη. Ζούμε σε μια χώρα που ζει στο φως και βυθίζεται στο γαλάζιο της Μεσογείου.

Η Μεσόγειος θα έχει σύντομα μια 2η ευκαιρία. Οι ενεργειακές πλουτοπαραγωγικές πηγές ανατρέπουν τα δεδομένα και ανοίγουν προοπτικές, δημιουργώντας ιστορικά παράθυρα ευκαιρίας. Οι δρόμοι της ενέργειας, οι δρόμοι του ήλιου αλλάζουν και συμπαρασύρουν μαζί τους παγιωμένες γεωπολιτικές αντιλήψεις και πολιτικά δόγματα.

Οι νέες μορφές ανάπτυξης θα ανοίξουν χιλιάδες νέες θέσεις ποιοτικής εργασίας, τα γαλάζια και τα πράσινα επαγγέλματα ανοίγουν νέους δρόμους. Και τα παιδιά μας θα είναι οι πρωταγωνιστές αυτής της καινούργιας πατρίδας που γεννιέται. Να θυμάστε ότι η φαντασία είναι τόσο σημαντική όσο και η γνώση! Ο καλύτερος τρόπος για να κάνεις τα όνειρά σου να βγουν αληθινά, είναι να ξυπνήσεις, έγραφε την δεκαετία του '30 ο Πωλ Βαλερί!

Ξεχάστε την Κύπρο που συστέλλεται. Τα παιδιά μας και το μέλλον μας είναι η Κύπρος που διαστέλλεται, που μεγαλώνει, που δημιουργεί!

Εξάλλου το χθες δεν είναι δικό μας για να το αλλάξουμε, το αύριο όμως είναι δικό μας για να το κερδίσουμε ή να το χάσουμε!

Ακολούθησε συζήτηση και ο κ Χριστοφίδης απάντησε σε πολλές ερωτήσεις και στη συνέχεια έγινε η απονομή Πιστοποιητικών Παρακολούθησης, σε όλους, όσοι παρέστησαν στις διαλέξεις του Ελεύθερου Πανεπιστημίου για την Ομογένεια του Λονδίνου.

Στη δεξίωση που ακολούθησε συνεχίστηκε η συζήτηση και ανταλλαγή απόψεων,.

Η Οργανωτική Επιτροπή των διαλέξεων, αποτελούμενη από τους Νίνο Κουμέττου, Νίκο Αργυρίδη και Ανδρέα Καραολή (Λονδίνο) μαζί με τη Δόξα Κωμοδρόμου και Ηλιάνα Μιλτιάδους (Λευκωσία) εκφράζουν τις θερμές τους ευχαριστίες στους χορηγούς επικοινωνίας, Ραδιοφωνικό σταθμό LGR, τις εφημερίδες “Παροικιακή” και “Ελευθερία” το Hellenic TV, το ΚΥΠΕ, το ΡΙΚ και την εφημερίδα “Φιλελεύθερος” για την πολύχρονη συμβολή τους, στην προβολή των διαλέξεων του Ελεύθερου Πανεπιστημίου στο Λονδίνο.